

RocaJunyent Informa

Departament Dret Laboral
30 de desembre de 2021

En data 29 de desembre de 2021 s'ha publicat en el BOE la tan **esperada Llei 21/2021, de 28 de desembre, de garantia del poder adquisitiu de les pensions i d'altres mesures de reforç de la sostenibilitat financera i social del sistema públic de pensions**, que introdueix en l'ordenament espanyol part de la reforma del sistema de pensions.

Aquesta norma, que ha estat fruit del diàleg social (govern, sindicats i patronal), entrarà en vigor el pròxim 1 de gener de 2022 i cerca complir dos objectius fonamentalment:

- Oferir certitud a les persones pensionistes i al conjunt de la societat sobre el sistema de pensions i garantir el manteniment del poder adquisitiu de les pensions a través d'un criteri de revaloració vinculat a l'evolució de la inflació.

- Reforçar l'equilibri del sistema per a assegurar una adequada capacitat de resposta a les exigències demogràfiques i econòmiques, entre elles a l'increment de la despesa associada a la jubilació dels denominats “baby boomers”.

A continuació, resumim els seus punts més rellevants:

Revaloració de les pensions

- Derogació del factor de sostenibilitat introduït per la Llei 23/2013, de 23 de desembre (que mai ha entrat en vigor), i la seva substitució per un nou mecanisme d'equitat intergeneracional, els detalls de la qual ofereix la norma.
- S'estableix que la revaloració de les pensions al començament de cada any es realitzarà d'acord amb la inflació mitjana registrada en l'exercici anterior, amb la garantia que, en el cas infreqüent fins al dia d'avui, d'inflació negativa les pensions no sofriran cap minvament.
- Addicionalment, amb l'objectiu de preservar el manteniment del poder adquisitiu de les pensions i garantir la suficiència econòmica dels pensionistes, el Govern i les organitzacions empresarials i sindicals més representatives realitzaran, en el marc del diàleg social, una avaluació periòdica, cada cinc anys, dels efectes de la revaloració anual de la qual es donarà trasllat a la Comissió de Seguiment i Avaluació dels Acords del Pacte de Toledo. En cas que s'observés alguna desviació, aquesta avaluació incorporarà una proposta d'actuació per a preservar el manteniment del poder adquisitiu de les pensions.

Jubilació anticipada voluntària

- Es revisen els coeficients reductors aplicables, amb la finalitat de promoure la jubilació a edats més pròximes a l'edat legal de jubilació i afavorir les carreres de cotització més llargues.
- No obstant això, s'admet l'aplicació dels coeficients reductors corresponents a la jubilació per causa no imputable al treballador en cas de percepció del subsidi de desocupació amb una antelació d'almenys tres mesos.
- Els coeficients reductors corresponents a aquesta modalitat de pensió s'aplicaran sobre la quantia d'aquesta, respectant la limitació màxima anualment i que s'aprova cada any en la corresponent Llei de Pressupostos Generals de l'Estat, si bé aquesta modificació es realitzarà de manera progressiva, al llarg d'un període de deu anys.

	Període cotitzat: menys de 38 anys i 6 mesos	Període cotitzat: igual o superior a 38 anys i 6 mesos i inferior a 41 anys i 6 mesos	Període cotitzat: igual o superior a 41 anys i 6 mesos i inferior a 44 anys i 6 mesos	Període cotitzat: igual o superior a 44 anys i 6 mesos
Mesos que s'avança la jubilació	% reducció	% reducció	% reducció	% reducció
24	21,00	19,00	17,00	13,00
23	17,60	16,50	15,00	12,00
22	14,67	14,00	13,33	11,00
21	12,57	12,00	11,43	10,00
20	11,00	10,50	10,00	9,20
19	9,78	9,33	8,89	8,40
18	8,80	8,40	8,00	7,60
17	8,00	7,64	7,27	6,91
16	7,33	7,00	6,67	6,33
15	6,77	6,46	6,15	5,85
14	6,29	6,00	5,71	5,43
13	5,87	5,60	5,33	5,07
12	5,50	5,25	5,00	4,75
11	5,18	4,94	4,71	4,47
10	4,89	4,67	4,44	4,22
9	4,63	4,42	4,21	4,00
8	4,40	4,20	4,00	3,80
7	4,19	4,00	3,81	3,62
6	4,00	3,82	3,64	3,45
5	3,83	3,65	3,48	3,30
4	3,67	3,50	3,33	3,17
3	3,52	3,36	3,20	3,04
2	3,38	3,23	3,08	2,92
1	3,26	3,11	2,96	2,81

Jubilació anticipada involuntària

- Recordi's que aquesta modalitat de jubilació és aquella que, a diferència de la modalitat anteriorment explicada, s'accedeix des del cessament en el treball per causa no imputable a la lliure voluntat de la persona treballadora.
- A les causes d'extinció contractual que donen dret a l'accés a aquesta modalitat de jubilació la norma comentada afegeix la resta de causes extintives per raons objectives, així com la resolució voluntària per part del treballador, en els supòsits previstos en els articles 40.1, 41.3, 49.1m) i 50 de l'Estatut dels Treballadors. És a dir, s'amplien els supòsits a partir dels quals es pot accedir a aquesta modalitat més beneficiosa que la jubilació anticipada voluntària.
- El coeficient aplicable sobre la pensió es determina ara per mes d'avançament de la jubilació i no per trimestre com fins ara.
- En els dos anys immediatament anteriors a l'edat de jubilació ordinària, s'apliquen els mateixos coeficients que en la modalitat voluntària, en aquells supòsits en els quals el nou coeficient sigui més favorable que el fins ara vigent.
- Es rebaixa el coeficient reductor corresponent a cadascun dels sis mesos previs a l'edat de jubilació ordinària, respecte dels establerts per al cas de jubilació voluntària.

	Període cotitzat: menys de 38 anys i 6 mesos	Període cotitzat: igual o superior a 38 anys i 6 mesos i inferior a 41 anys i 6 mesos	Període cotitzat: igual o superior a 41 anys i 6 mesos i inferior a 44 anys i 6 mesos	Període cotitzat: igual o superior a 44 anys i 6 mesos
Mesos que s'ava- nça la ju- bilació	% reducció	% reducció	% reducció	% reducció
48	30,00	28,00	26,00	24,00
47	29,38	27,42	25,46	23,50
46	28,75	26,83	24,92	23,00
45	28,13	26,25	24,38	22,50
44	27,50	25,67	23,83	22,00
43	26,88	25,08	23,29	21,50
42	26,25	24,50	22,75	21,00
41	25,63	23,92	22,21	20,50
40	25,00	23,33	21,67	20,00
39	24,38	22,75	21,13	19,50
38	23,75	22,17	20,58	19,00
37	23,13	21,58	20,04	18,50

	Període cotitzat: menys de 38 anys i 6 mesos	Període cotitzat: igual o superior a 38 anys i 6 mesos i inferior a 41 anys i 6 mesos	Període cotitzat: igual o superior a 41 anys i 6 mesos i inferior a 44 anys i 6 mesos	Període cotitzat: igual o superior a 44 anys i 6 mesos
Mesos que s'ava- nça la ju- bilació	% reducció	% reducció	% reducció	% reducció
36	22,50	21,00	19,50	18,00
35	21,88	20,42	18,96	17,50
34	21,25	19,83	18,42	17,00
33	20,63	19,25	17,88	16,50
32	20,00	18,67	17,33	16,00
31	19,38	18,08	16,79	15,50
30	18,75	17,50	16,25	15,00
29	18,13	16,92	15,71	14,50
28	17,50	16,33	15,17	14,00
27	16,88	15,75	14,63	13,50
26	16,25	15,17	14,08	13,00
25	15,63	14,58	13,54	12,50
24	15,00	14,00	13,00	12,00
23	14,38	13,42	12,46	11,50
22	13,75	12,83	11,92	11,00
21	12,57	12,00	11,38	10,00
20	11,00	10,50	10,00	9,20
19	9,78	9,33	8,89	8,40
18	8,80	8,40	8,00	7,60
17	8,00	7,64	7,27	6,91
16	7,33	7,00	6,67	6,33
15	6,77	6,46	6,15	5,85
14	6,29	6,00	5,71	5,43
13	5,87	5,60	5,33	5,07
12	5,50	5,25	5,00	4,75
11	5,18	4,94	4,71	4,47
10	4,89	4,67	4,44	4,22
9	4,63	4,42	4,21	4,00
8	4,40	4,20	4,00	3,80
7	4,19	4,00	3,81	3,62
6	3,75	3,50	3,25	3,00
5	3,13	2,92	2,71	2,50

	Període cotitzat: menys de 38 anys i 6 mesos	Període cotitzat: igual o superior a 38 anys i 6 mesos i inferior a 41 anys i 6 mesos	Període cotitzat: igual o superior a 41 anys i 6 mesos i inferior a 44 anys i 6 mesos	Període cotitzat: igual o superior a 44 anys i 6 mesos
Mesos que s'ava- nça la ju- bilació	% reducció	% reducció	% reducció	% reducció
4	2,50	2,33	2,17	2,00
3	1,88	1,75	1,63	1,50
2	1,25	1,17	1,08	1,00
1	0,63	0,58	0,54	0,50

Jubilació anticipada per raó de l'activitat

- La norma duu a terme una revisió del procediment del reconeixement de coeficients reductors per edat, regulant-se ara per separat aquests supòsits respecte d'aquells altres en els quals l'anticipació de la jubilació deriva de la situació de discapacitat del treballador.
- Es modifica la legitimació a l'hora d'instar l'inici del procediment.
- Es realitza una remissió al que reglamentàriament es determini, en el marc del diàleg social, respecte dels indicadors que acreditin la concurrència de circumstàncies objectives que justifiquin l'aplicació de tals coeficients.
- Es crea una comissió encarregada d'avaluar i, en el seu cas, d'instar l'aprovació dels corresponents decrets de reconeixement de coeficients reductors.
- Es preveu l'establiment d'un procediment per a la revisió dels coeficients reductors d'edat, amb una periodicitat de deu anys.

Foment de la permanència dels treballadors en actiu a través de l'adaptació i millora dels incentius existents

- En matèria de **jubilació demorada**: s'afavoreix la utilització d'aquesta fórmula mitjançant la substitució de l'incentiu únic fins ara establert per la possibilitat que l'interessat pugui optar entre:
 - L'obtenció d'un percentatge addicional del 4% per cada any complet de treball efectiu que acrediti amb posterioritat al compliment de l'edat de jubilació (percentatge addicional que se sumarà al que correspongui d'acord amb el nombre d'anys cotitzats i s'aplicarà a la respectiva base reguladora, a l'efecte de determinar la quantia de la pensió).
 - Una quantitat a tant alçat per cada any complet de treball efectiu acreditat i cotitzat entre la data de compliment de l'edat de jubilació i la del fet causant de la pensió.
 - Una combinació de les dues opcions anteriors.
- Exempció de l'obligació de cotitzar per contingències comunes, excepte en el cas d'incapacitat temporal, a partir del compliment de l'edat de jubilació ordinària que correspongui en cada cas. Aquesta opció s'estén també als pensionistes del règim de classes passives.
- Reducció del 75% de les quotes empresarials a la Seguretat Social per contingències comunes durant la situació d'incapacitat temporal dels treballadors que hagin complert seixanta-dos anys d'edat.

Compatibilitat de la pensió de jubilació amb els ingressos provinents d'una activitat professional: jubilació activa

- Recordi's que la jubilació activa és aquella modalitat que permet el gaudi de la pensió de jubilació (completa o parcialment, segons requisits i suposats de fet), en la seva modalitat contributiva, amb la realització de qualsevol treball per compte d'altri o per compte propi del pensionista i es compleixen determinats requisits.
- Amb novetat, ara s'exigeix com a condició per a accedir a aquesta modalitat de jubilació el transcurs d'almenys un any des del compliment de l'edat ordinària de jubilació. Tingui's en compte que fins ara, no era inhabitual sol·licitar la jubilació ordinària i sense solució de continuïtat sol·licitar la seva compatibilització amb el treball (jubilació activa).

Jubilació forçosa de les persones treballadores

- A fi d'afavorir la prolongació de la vida laboral, els convenis col·lectius podran establir clàusules que possibilitin l'extinció del contracte de treball pel compliment pel treballador d'una edat igual o superior a 68 anys, sempre que compleixin uns certs requisits:
 - La persona treballadora afectada per l'extinció del contracte de treball haurà de reunir els requisits exigits per la normativa de la Seguretat Social per a tenir dret al 100% de la pensió ordinària de jubilació en la seva modalitat contributiva.
 - La mesura haurà de vincular-se, com a objectiu coherent de política d'ocupació expressada en el conveni col·lectiu, al relleu generacional a través de la contractació indefinida i a temps complet de, almenys, un nou treballador o treballadora.
- El límit d'edat anterior té una excepció: amb l'objectiu d'aconseguir la igualtat real i efectiva entre dones i homes coadjuvant a superar la segregació ocupacional per gènere, el límit d'edat anterior podrà rebaixar-se fins a l'edat ordinària de jubilació fixada per la normativa de la Seguretat Social quan concorrin uns certs requisits:
 - Quan la taxa d'ocupació de les dones treballadores per compte d'altri afiliades a la Seguretat Social en alguna de les activitats econòmiques corresponents a l'àmbit funcional del conveni sigui inferior al 20% de les persones ocupades en aquestes. Les activitats econòmiques que es prendran com a referència per a determinar el compliment d'aquesta condició estarà definida pels codis de la Classificació Nacional d'Activitats Econòmiques (CNAE) en vigor a cada moment, inclosos en l'àmbit del conveni aplicable segons les dades facilitades en realitzar la seva inscripció en el Registre i dipòsit de convenis i acords col·lectius de treball i plans d'igualtat (REGCON). L'Administració de la Seguretat Social facilitarà la taxa d'ocupació de les treballadores respecte de la totalitat de treballadors per compte d'altri en cadascuna de les CNAE corresponents en la data de constitució de la comissió negociadora del conveni.
 - La persona afectada per l'extinció del contracte de treball haurà de reunir els requisits exigits per la normativa de la Seguretat Social per a tenir dret al 100% de la pensió ordinària de jubilació en la seva modalitat contributiva.

- En el CNAE al qual estigui adscrita la persona afectada per l'aplicació d'aquesta clàusula concorri una taxa d'ocupació d'empleades inferior al 20% sobre el total de persones treballadores a la data d'efectes de la decisió extintiva. Aquest CNAE serà el que resulti aplicable per a la determinació dels tipus de cotització per a la cobertura de les contingències d'accidents de treball i malalties professionals.
 - Cada extinció contractual en aplicació d'aquesta previsió haurà de portar aparellada simultàniament la contractació indefinida i a temps complet de, almenys, una dona en l'esmentada activitat.
 - La decisió extintiva de la relació laboral serà amb caràcter previ comunicada per l'empresa als representants legals dels treballadors i a la mateixa persona treballadora afectada.
- L'explicat anteriorment s'aplicarà als convenis col·lectius subscrits des de l'1 de gener de 2022. En els convenis col·lectius subscrits amb anterioritat a aquesta data, les clàusules de jubilació forçosa podran ser aplicades fins tres anys després de la finalització de la vigència inicial pactada del conveni en qüestió.

Altres qüestions d'interès

- S'estableix una millora de les pensions de jubilació anticipada causades a partir de l'1 de gener de 2002 i fins al 31 de desembre de 2021, amb efectes des de l'entrada en vigor de la norma, i els destinataris de la qual són els pensionistes que han accedit a la jubilació anticipada amb 44 anys i 6 mesos de cotització.
- S'inclou un mandat a fi que en el termini de sis mesos, el Govern aprovi un projecte de llei relativa a la creació de l'Agència Estatal de l'Administració de la Seguretat Social.
- La norma realitza diverses modificacions en relació amb les parelles de fet a l'efecte de pensions. A més, en el termini d'un any, el Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions analitzarà la configuració de la parella de fet des del punt de vista de la Seguretat Social, a l'efecte de determinar el seu abast amb vista a garantir la igualtat de tracte en tot el territori nacional.